

Батыс Қазақстан облысы
Казталов ауданы
"Нұрхан" ЖК
Балбөбек жеке бөбекжайы.

Бекітемін:

«Балбөбек» жеке бөбекжайының директоры

А.А. Төлеуғалиев

"Айшуак" әжелер мектебінің жұмыс жоспары

2024-2025 оқу жыл

Балбөбек» жеке бөбекжайы 2024-2025оқу жылына «Айшуақ» әжелер мектебі үйірмесінің жылдық жұмыс жоспары

К/с	Айлар	Тақырыбы	Мақсаты мен мазмұны	Өткізу форматы	Жауапты
1.	Қыркүйек	Ақ жаулықты әжелер — асыл қазынам»	Әжелердің тәрбиелік рөлі, олардың өмірлік тәжірибесінің ұрпақ сабақтастығындағы маңызы айтылады	Форматы: Ашық кездесу кеші.	Тәрбиешілер, ата-аналар
2.	Қазан	«Әжемнің ақылы — таусылмас азық» Диспут: «Мақал-мәтелдерді бүгінгі бала түсіне ме?».	Мақалдардың мағынасын түсіндіру және оны күнделікті өмірде қолдану жолдары талқыланады.	Форматы: «Мақал — сөздің мәйегі» сайысы.	Тәрбиешілер, ата-аналар
3.	Қараша	«Жүннен жасалған ғажайыптар»	Түсіндірме: Жүн сабау, иіру, киіз басудың денсаулыққа пайдасы және ұлттық еңбек тәрбиесі туралы әжелердің әңгімесі.	Форматы: Практикалық шеберлік сабағы (Мастер-класс).	Тәрбиешілер, ата-аналар
4.	Желтоқсан	«Қысы кештегі ертегілер әлемі»	Қиял-ғажайып ертегілердің баланың психологиясына әсері талданады.	Форматы: Шам жанындағы ертегі кеші.	Тәрбиешілер, ата-аналар
5.	Қаңтар	«Әжем үйреткен ұлттық ойындар»	Асық ату, ханталапай сияқты ойындардың баланы ептілікке тәрбиелеудегі рөлі туралы әңгіме	Форматы: Ойын-сауық бағдарламасы.	Тәрбиешілер, ата-аналар
6.	Ақпан	«Тәрбие көзі — салт-дәстүр»	«Қырқынан шығару», «Тұсаукесер» сияқты ырымдардың мәні туралы пікірталас.	Форматы: Дәстүрлер шеруі (сахналанған көрініс).	Тәрбиешілер, ата-аналар
7.	Наурыз	Наурыз: «Қыз көрінер кестесімен...»	Кесте тігу, моншақ тізу өнерінің қыз баланың инабаттылығына әсері.	Форматы: «Әже мен немере» шеберлік сыныбы	Тәрбиешілер, ата-аналар

8.	Сәуір	«Төр саған, Әз-Наурыз!» «Құс қанатындағы көктем» Дөңгелек үстел: «Наурыз көже — денсаулыққа пайдалы жеті дәм».	Ұлттық тағамдардың құнарлылығы мен ерекшеліктерін әжелер мен ата- аналардың талқылауы.	Форматы: Ұлттық тағамдар жәрмеңкесі.	Тәрбиешілер, ата- аналар
9.	Мамыр	«Әжелер аманаты — ұрпаққа өнеге» «Жыл бойы атқарылған жұмыстарға шолу».	Үйірме нәтижесін қорытындылау, балалардың әжелерден үйренгенін көрсету кеші.	Форматы: Форум- көрме және концерт.	Тәрбиешілер, ата- аналар

2 /en/ бет нөмірленіп, баумен
тігілді, мөрленді

«Нұрхан» ЖК жетекшісі: А.А. Гәлеугалиев

Казталовка ауданы Коктерек ауылы «Нурхан» ЖК

«Балбөбек» жеке бөбекжайы

Тақырыбы:

«Тәрбие көзі-салт дәстүр»

Топ тәрбиешілері: Т.Т.Қабдыкалыкова

Т.Қ.Жұмағалиева

2024-2025 оқу жылы

Ақпан: «Тәрбие көзі — салт-дәстүр»

Форматы: Дәстүрлер шеруі (Сахналық көрініс)

Диспут: «Бүгінгі таңда салт-дәстүрді сақтау қаншалықты маңызды?»

Диспут тақырыбы салт-дәстүрлердің жас ұрпақтың ұлттық болмысын сақтаудағы маңызы төңірегінде орбиді.

Қырқынан шығару» — сәбидің өміріндегі ең маңызды алғашқы рәсімдердің бірі. Балабақшадағы «Әжелер мектебі» аясында бұл салтты көрсету — балаларға тазалық, денсаулық және дәстүр құндылықтарын тереңірек ұғындыруға көмектеседі.

Төменде осы рәсімді балабақшада ұйымдастырудың нұсқаулығы берілген.

«Қырқынан шығару» рәсімін өткізу жоспары

1. Дайындық кезеңі

Орнаны безендіру: Топ бөлмесін қазақ үй ішіндегідей етіп безендіріп, ортаға астау (немесе арнайы ыдыс) қойылады.

Керекті құралдар: Астау, күміс тиындар, жүзік, кесе (су құю үшін), сәбидің қуыршағы (рәсімді көрсету үшін).

2. Рәсімнің мағынасын түсіндіру (Әженің әңгімесі)

Әже балаларға мынадай қысқаша түсініктеме береді:

«Балалар, қазақ халқы сәби 40 күнге толғанда оны жамандықтан тазартып, болашағы жарқын болсын деп «қырқынан шығарады». Бұл күні баланы 40 қасық сумен шомылдырады, суға күміс заттар салады. Күміс — тазалықтың белгісі, ал 40 саны — киелі сан».

3. Рәсімді көрсету (Сахналау)

Су дайындау: Әже ыдысқа жылы су құйып, оған күміс сақина мен тиындарды салады.

Шомылдыру: Әже (немесе тәрбиеші) кесемен суды алып, қуыршақтың (сәбидің) үстінен 40 рет құяды. Бұл кезде әжелер немесе тәрбиешілер ырымдап баталы сөздер айтады:

«Қырқынан шыққан баланың бағы ашылсын!»

«Дені сау, өмірі ұзақ болсын!»

Шаш пен тырнақ алу: Осы рәсім кезінде сәбидің алғашқы шашы мен тырнағын алу дәстүрі де қысқаша көрсетіледі. Оны ақ шүберекке түйіп, кастерлеп сақтау керектігі айтылады.

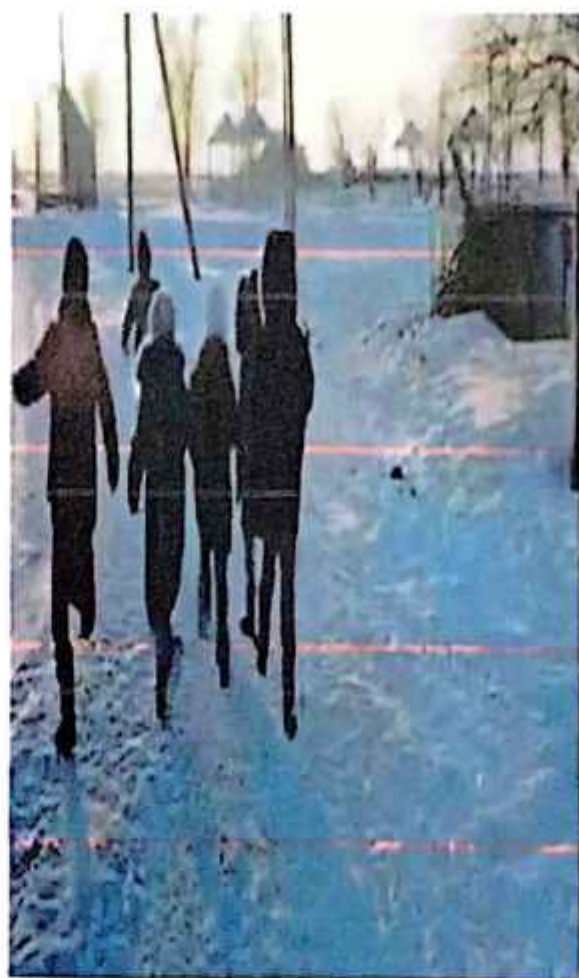
4. Тәрбиелік мәні (Диспут/Әңгіме)

Рәсімнен кейін балалармен шағын әңгіме жүргізіледі:

Сұрақ: «Неліктен біз суға алтын немесе күміс заттар саламыз?»

Жауап (Әже түсіндіреді): «Себебі, ол суды тазартады, ал баламыздың болашағы да осы күмістей таза, жарқырап жүрсін деген ниетіміз».

Түйін: «Қырқынан шығару» — бұл жай ғана жуындыру емес, бұл баланың өмірге деген жаңа қадамы, оған деген үлкен үміт пен тілек.

Казталов ауданы "Нұрхан" ЖК

«Балбөбек» жеке бөбекжайы

Ойын-сауық бағдарламасы

Тақырыбы:

«Әжем үйреткен ұлттық ойындар»

Тәрбиешілер: А.Н.Мусадиева

Б.Б.Есетова

2024-2025 оқу жыл

Қаңтар: «Әжем үйреткен ұлттық ойындар»

Форматы: Ойын-сауық бағдарламасы.

Дөңгелек үстел: «Ұлттық ойындар — физикалық даму кепілі». Асық ату, ханталапай сияқты ойындардың баланы ептілікке тәрбиелеудегі рөлі туралы әңгіме. **Қаңтар: «Әжем үйреткен ұлттық ойындар»**

Дөңгелек үстел: «Ұлттық ойындар — физикалық даму кепілі». Асық ату, ханталапай ойындарының баланың ептілігі мен ойлау қабілетіне әсері талқыланады.

Қазақ халқының ұлттық ойындары — баланың дене бітімін дамытып қана қоймай, оны алғырлыққа, тапқырлыққа, батылдыққа және ұжымшылдыққа тәрбиелейтін құнды қазына.

Төменде бөбекжай жасындағы балаларға арналған ұлттық ойындар мен олардың маңыздылығы туралы ақпарат берілген:

Ұлттық ойындардың түрлері

Асық ату: Баланың дәлдігін, ептілігін және жүйке жүйесінің тұрақтылығын дамытады.

Ханталапай: Балалардың шапшаңдығын, қимыл қозғалысын және логикалық ойлауын жетілдіреді.

Сақина салу: Достыққа, ұжымшылдыққа және назар аударуға үйрететін қызықты ойын.

Айгөлек: Балалардың есте сақтау қабілетін және сөздік қорын дамытуға арналған ойын түрі.

Тәрбиешілер мен әжелерге арналған кеңес

Ойындарды өткізу кезінде әжелердің қатысуы өте маңызды, себебі олар ойынның ережесін ғана емес, оның тәрбиелік мәнін де немерелеріне тірі дауыспен, жылы сөзбен жеткізе алады. Ойыннан кейін әжелер немерелеріне мақал-мәтелдер немесе тыйым сөздер арқылы ойынның қорытындысын шығарып, баланың ой-өрісін дамытуға үлес қосады.

Бұл ойындар әжелердің өткен кезде балаларға әлдеқайда тартымды болады.

Қалай өткізуге болады? (Әжелердің рөлі)

Асық ату: Әжелер балаларға асықты қалай иіруді, «сақа» мен «шонқаны» ажыратуды көрсетеді. Ептілік, дәлдік, сабырлылық.

Ханталапай: Әжелер асықтарды үйіп тастап, балаларға «Ханталапай!» деп белгі береді. Шапшаңдық, қимыл-қозғалыс.

Сақина салу: Әжелер дөңгелек отырған балалардың арасында жүріп, алақандарына жасырын сақина салады.

Казталовка ауданы Көктерек ауылы «Нұрхан» ЖК

«Балбөбек» жеке бөбекежайы

Тақырыбы:

«Қыз көрінер кестесімен....»

Топ тәрбиешілері: *Д.Г.Исмагулова*

А.Ж.Фатхоллина

2024-2025 оқу жылы

Наурыз: «Қыз көрінер кестесімен...»

Форматы: «Әже мен немере» шеберлік сыныбы.

Баяндама: «Қыз бала тәрбиесі — ұлт болашағы». Кесте тігу, моншақ тізу өнерінің қыз баланың инабаттылығына әсері.

Баяндама: «Қыз бала тәрбиесі — ұлт болашағы». Кесте тігу, моншақ тізу өнерінің қыз баланың инабаттылығы мен шыдамдылығына тигізетін тәрбиелік әсері туралы.

Мақсаты: Қыз балаларды ұлттық қолөнерге (кесте тігу, моншақ тізу) баулу, үлкеннің өнегесін бойына сіңіру.

1. Кіріспе: Әңгіме-дүкен

Әжелер ортаға шығып, өздерінің жастық шағындағы қолөнер бұйымдары туралы әңгімелейді:

«Қыз бала — үйдің сәні. Бұрындары әрбір қыз өз жасауына керекті затты өзі тігіп, кестелеп, оюлап дайындаған. Бұл — қыздың алғырлығы мен шеберлігінің белгісі».

2. Тәжірибелік бөлім: «Шеберлер мектебі»

Бұл бөлімде әжелер мен қыз балалар жұптасып отырып, іс тігеді.

1-тапсырма: Кесте тігу (қарапайым әдістер).

Әжелер матаға инемен гүл немесе оюдың үлгісін салып береді.

Қыз балалар әжесінің көмегімен жіпті инеге сабақтап, қарапайым тігіс түрлерін (айқастыру тігісі) үйренеді.

2-тапсырма: Моншақпен безендіру.

Тігілген кестелерді немесе бұйымдарды (мысалы, қыздың тақиясын немесе орамалын) моншақтармен әрлеу.

Әже: «Моншақ — қыздың нәзіктігін білдіреді, ал ою — оның ұлттық танымын көрсетеді», — деп түсіндіреді.

3. Танымдық диспут: «Қыз баланың инабаттылығы»

Іс тігіп отырып, әжелер мен қыздар арасында еркін әңгіме өрбиді:

Сұрақ: «Қыз баланың әдептілігі неде?»

Әжелердің жауабы: «Сөзінің түзулігінде, киімінің ұқыптылығында, іс тігуінде және үлкенді сыйлауында».

Қыздардың жауабы: «Әдепті болу — анамды тыңдау, әжемді ренжітпеу, бәрін таза ұстау».

4. Қорытынды: «Шебер қолдар» көрмесі

Қыз балалар тіккен кестелерін көрсетіп, «Әжеме арнау» өлеңдерін оқиды.

Әжелер өз немерелеріне: «Айналайын, қолың дерт көрмесін, әрқашан ісмер, шебер болып өс!» деп ақ батасын береді

*Казталов ауданы "Нұрхан" ЖК
«Балбобек» жеке бобекжайы*

Ашық кездесу кеші

Тақырыбы:

«Ақ жасаулықты әжелер-асыл қазынам»

Тәрбиешілер: А.Ж.Фатхоллина
Д.Г.Исмагулова

2024-2025 жыл

Ашық кездесу кеші

Тақырыбы:

«Ақ жаулықты әжелер — асыл қазынам»

Форматы:

Ашық кездесу кеші

Мақсаты:

Ақ жаулықты әжелердің отбасы мен қоғамдағы ерекше орнын дәріптеу, балалардың үлкенге деген құрметін қалыптастыру, ұлттық салт-дәстүрді насихаттау және бөбекжай мен отбасы арасындағы ынтымақтастықты нығайту.

Міндеттері:

- Әжелердің өмірлік тәжірибесі мен тәрбиелік өнегесін жас ұрпаққа үлгі ету;
- Балалардың әжелерге деген сүйіспеншілігі мен құрметін арттыру;
- Ұлттық құндылықтарды дәріптеу арқылы отбасылық тәрбиені қолдау.

Қатысушылар:

Әжелер, ата-аналар, тәрбиешілер және мектепалды топ тәрбиеленушілері.

Көрнекіліктер:

«Ақ жаулықты әжелер — асыл қазынам» атты безендірілген бұрыш, ұлттық бұйымдар, әжелердің фотосуреттері, домбыра, кітап көрмесі.

Кештің барысы

I. Кіріспе бөлім

Жүргізуші:

Армысыздар, ардақты әжелер, қадірлі ата-аналар, құрметті қонақтар!

Сіздерді «Ақ жаулықты әжелер — асыл қазынам» атты ашық кездесу кешінде қарсы алғанымызға қуаныштымыз.

Қазақ халқы әрдайым әжені шанырақтың берекесі, отбасының ақылшысы, ұрпақ тәрбиесінің алтын дінгегі деп қадірлеген. Әженің мейірімі, ақылы, батасы мен өнегесі – әр баланың өмір жолына бағыт-бағдар беретін баға жетпес қазына.

Бүгінгі кездесуіміз – ақ жаулықты әжелерімізге деген құрметімізді білдіріп, олардың өмірлік тәжірибесі мен даналығын балаларға үлгі етуге арналған.

II. Балалардың құттықтауы

Балалар әжелерге арналған өлеңдер оқиды.

Өлең:

*Әжем менің ақ жаулық,
Мейірімі мол жадырау.
Ақылыңмен өсірдің,
Сенен алдым бар жылу.*

Балалар «Әжем» әнін орындайды.

III. Ашық әңгіме

Жүргізуші әжелерге сұрақтар қояды.

Сұрақтар:

- Балалық шағыңыздағы ең жылы естелігіңіз қандай?
- Немерелеріңізге қандай ертегі немесе мақал-мәтел айтып бересіз?
- Бала тәрбиесінде ең маңызды қасиет деп нені санайсыз?
- Қазіргі балаларға қандай ақыл-кеңес берер едіңіз?

Әжелер өз естеліктері мен өмірлік тәжірибелерімен бөліседі.

IV. «Әжемнің қолөнері» таныстырылымы

Әжелер өздерінің қолынан шыққан бұйымдарды (құрақ көрпе, кесте, тоқыма, ұлттық бұйымдар) таныстырып, олардың жасалу ерекшелігі туралы әңгімелейді.

Балалар бұйымдарды тамашалап, сұрақтар қояды.

Кеш соңында әжелер бүлдіршіндерге ақ батасын береді.

Бата:

Өркендерің өссін,
Өмірлерің көрікті болсын.
Білімді де тәрбиелі болып,
Еліңнің мақтанышы болыңдар.
Ынтымақтарың жарасып,
Әр шаңыраққа береке қонсын.
Әумин!

Қорытынды

Жүргізуші:

Құрметті әжелер!

Сіздердің әрбір айтқан ақылдарыңыз, берген баталарыңыз, көрсеткен өнегелеріңіз – ұрпақ тәрбиесіндегі сарқылмас қазына.

Бүгінгі кездесуде балалар әже мейірімінің, үлкенді құрметтеудің және ұлттық тәрбиенің мәнін тереңірек сезді.

Сіздерге зор денсаулық, ұзақ ғұмыр, немере-шөбере қызығын көруді тілейміз!

Қорытынды сөз:

«Ақ жасулықты әже – отбасының берекесі, ұлттың ұлағаты, ұрпақтың асыл қазынасы. Әже өнегесі ұрпақ санасында мәңгі сақталып, ұлттық құндылықтарымыз жазғаса берсін!»

*Қазталов ауданы "Нұрхан" ЖК
«Балбобек» жасөспірімдер клубы*

Шеберлік сабағы

Тақырыбы:

«Жүннен жасалған газжайыптар»

Тәрбиешілер: Т.Ж.Жумағалиева

Т.Т.Қабдықалыкова

2024-2025 жыл

Практикалық шеберлік сабағы (Мастер-класс)

Тақырыбы:

«Жүннен жасалған гажайыптар»

Мақсаты:

Балаларды қазақ халқының жүннен жасалатын ұлттық бұйымдарымен таныстыру, жүнді өңдеу тәсілдері туралы түсінік қалыптастыру, әжелердің колөнерін насихаттау және балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Міндеттері:

- Жүннен жасалатын ұлттық бұйымдардың түрлерімен таныстыру;
- Балалардың ұсақ қол моторикасын, эстетикалық талғамын дамыту;
- Әже мен немере арасындағы ұлттық тәрбиені нығайту;
- Ұлттық колөнерге деген қызығушылықты арттыру.

Қатысушылар:

Әжелер, ата-аналар, тәрбиешілер және мектепалды топ тәрбиеленушілері.

Қажетті құралдар:

Табиғи жүн, түрлі түсті жүн қиындылары, киізден жасалған бұйымдар, шағын киіз бөліктері, желім, түрлі-түсті қағаз, дайын үлгілер, ұлттық бұйымдар көрмесі.

Шеберлік сабағының барысы

I. Кіріспе бөлім

Жүргізуші:

Қайырлы күн, құрметті әжелер, ата-аналар және бүлдіршіндер!

Бүгінгі «Жүннен жасалған гажайыптар» атты шеберлік сабағына қош келдіңіздер!

Қазақ халқы ерте заманнан бері қой жүнін тұрмыста кеңінен пайдаланған. Жүннен киіз басып, текемет, сырмақ, алаша, қолғап, шұлық, бас киім және басқа да тұрмысқа қажетті бұйымдар жасаған. Жүн – табиғи, жылы әрі экологиялық таза материал. Бүгін біз осы ұлттық мұрамен жақынырақ танысып, қарапайым шығармашылық жұмыс орындаймыз.

II. Әже әңгімесі

Шақырылған әже жүнді өңдеу және ұлттық колөнер туралы әңгімелейді.

Әже сөзі:

«Қойдың жүні – халқымыз үшін өте бағалы байлық. Оны жуып, түтіп, иіріп, түрлі бұйым жасаған. Киіз үйдің туырлығы, текемет, сырмақ, түскііз – бәрі де жүннен дайындалған. Бұл – ата-бабамыздың еңбекқорлығы мен шеберлігінің белгісі.»

Әже балаларға жүннен жасалған дайын бұйымдарды көрсетіп, олардың қолданылуын түсіндіреді.

III. Практикалық жұмыс

Тапсырма: «Жүннен гажайып бейне жасайық»

Балалар әжелердің және тәрбиешілердің көмегімен түрлі түсті жүнді пайдаланып, қағаз бетіне гүлдің, қошаканның, күннің немесе ою-өрнектің бейнесін жапсырады.

Жұмыс барысында

- жүннің түсін таңдайды,
- пішіндерді орналастырады,
- ұқыпты жұмыс жасауға дағдыланады.

Әжелер балаларға бағыт-бағдар беріп, қолдау көрсетеді.

IV. Көрме ұйымдастыру

Дайын жұмыстардан «Жүннен жасалған гажайыптар» атты шағын көрме ұйымдастырылады.

Балалар өз жұмыстарын таныстырып:

- не жасағанын,
- қандай түстерді таңдағанын,
- жұмыстың ерекшелігін айтып береді.

Қорытынды

Жүргізуші:

Бүтінгі шеберлік сабағында балалар халқымыздың ежелгі қолөнерінің бірі – жүн өңдеу өнерімен танысып, өз қолдарымен шығармашылық жұмыс орындады.

Осындай ұлттық мұралар арқылы бүлдіршіндердің еңбекке қызығушылығы артып, үлкендердің еңбегіне құрметі қалыптасады. Әжелердің шеберлігі мен ақыл-кеңесі – ұлттық тәрбиенің сарқылмас қазынасы.

Құрметті әжелер, өз тәжірибелеріңізді балалармен бөлісіп, ұлттық өнерімізді дәріптеуге атсалысқандарыңыз үшін шынайы алғысымызды білдіреміз!

Баршаңызға денсаулық, шығармашылық табыс, отбасыларыңызға амандық пен береке тілейміз!

Қорытынды сөз:

«Жүннен жасалған әрбір бұйым – халқымыздың қолөнері мен тұрмыс мәдениетінің айнасы. Ұлттық мұрамызды құрметтеп, оны келер ұрпаққа бірге жеткізейік!»

